

STORTINGET

Innst. 70 L

(2018–2019)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Prop. 100 L (2017–2018)

Innstilling fra næringskomiteen om Endringer i aksjelovgivningen mv. (oppløsning og avvikling, mellombalanser m.m.)

Til Stortinget

1. Sammendrag

1.1 Proposisjonens hovedinnhold

I proposisjonen legger Nærings- og fiskeridepartementet frem forslag til endringer i aksjelovgivningen. Endringene skal redusere de økonomiske og administrative byrdene for næringslivet.

Forslagene har bakgrunn i utredningen NOU 2016: 22 Aksjelovgivning for økt verdiskaping. Noen av forslagene i utredningen ble vurdert i Prop. 112 L (2016–2017). Endringsforslagene i Prop. 112 L (2016–2017) ble gjennomført ved endringslov 16. juni 2017 nr. 71. Med noen få unntak trådte endringene i kraft 1. juli 2017. I proposisjonen her er andre forslag i utredningen vurdert.

Regjeringen gjennomgår selskapsretten for å fremme økt verdiskaping. Et sentralt hensyn er å tilpasse regelverket til den teknologiske utviklingen. Departementet anbefaler også å fjerne krav om prosesser eller rapportering hvor nytten ikke oppveier kostnaden, å endre reglene slik at forvaltningen av selskapet gjøres enklere, og å gjøre det lettere å forstå de kravene aksjelovgivningen stiller til selskapene og aksjeeierne.

Temaene som behandles i denne proposisjonen, gjelder stifternes og styrets redegjørelser, revisorbekreftelser, oppløsning og avvikling, mellombalanser, krav til forretningskommune i vedtektene og ivaretagelse av

oppgaver tillagt daglig leder i selskaper uten daglig leder. I tillegg foreslås det retting av feil i seks lover som hører inn under Nærings- og fiskeridepartementet. Oppfølging av andre forslag i NOU 2016: 22 omtales nærmere i kapittel 3 i proposisjonen.

I proposisjonens kapittel 4 vurderes kravene til utarbeidelse av redegjørelser i forbindelse med tingsinnskudd og lignende samt kravene til at disse redegjørelsene skal bekreftes av revisor. Det foreslås ingen endringer med hensyn til plikten til å utarbeide redegjørelser og kravet om revisorbekreftelse av disse.

I kapittel 5 i proposisjonen foreslås det endringer i aksjeloven kapittel 16 om oppløsning og avvikling. Departementet foreslår i punkt 5.2 endringer i aksjeloven § 16-2 første ledd. Forslaget innebærer å oppheve kravet om at det må velges et avviklingsstyre ved beslutning om å oppløse selskapet, og at det i stedet fastsettes at avviklingen av selskapet hører inn under styret. Det foreslås også å oppheve den særskilte tremåneders oppsigelsesfristen for avviklingsstyrets medlemmer. Endringen innebærer at de alminnelige reglene i aksjeloven § 6-7 om tilbaketreden og avsetting av styremedlemmer før tjenestetiden opphører, også vil gjelde under avviklingen. Samme endringer foreslås i allmennaksjeloven. I punkt 5.3 til 5.5 foreslås det å oppheve kravene til at avviklingsbalansen, fortegnelsen, sluttoppgjøret og avviklingsregnskapet må revideres for de aksjeselskapene som har fravalgt revisjon av årsregnskapet etter aksjeloven § 7-6.

I proposisjonens kapittel 6 behandler departementet bestemmelser om mellombalanser som grunnlag for transaksjoner som ellers bare kan foretas på grunnlag av avlagt årsregnskap. Aksjeloven og allmennaksjeloven åpner for at det kan utdeles ekstraordinært utbytte og foretas visse andre disposisjoner med grunnlag i en mel-

lombalanse. Det er i dag krav om at mellombalansene er fastsatt og revidert etter reglene for årsregnskap. Departementet foreslår at kravet om at mellombalanser skal revideres, oppheves for selskaper som har fravalgt revisjon av årsregnskapet etter aksjeloven § 7-6. Det foreslås også at mellombalanser som aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper benytter som grunnlag for utdeling av ekstraordinært utbytte og andre disposisjoner, skal sendes inn til Regnskapsregisteret på samme måte som årsregnskap. Innsendingsplikten skal gjelde uavhengig av om mellombalansen er revidert eller ikke. Departementet foreslår at mellombalanser som er registrert i Regnskapsregisteret, skal være offentlig tilgjengelige. Formålet er å gi skattemyndighetene et bedre grunnlag for å kontrollere disposisjoner som er foretatt med grunnlag i en mellombalanse. Det vil også gi kreditorer og andre berørte aktører bedre tilgang til informasjon, slik at de i større grad kan ivareta sine interesser.

I kapittel 7 i proposisjonen foreslår departementet å oppheve aksjeloven § 2-2 første ledd nr. 2 om at selskapets forretningskommune skal angis i vedtektene. Det vil gi selskapene større frihet til å endre forretningskommunen uten å gå veien om vedtektsendring, og større fleksibilitet til å lokalisere virksomheten der det måtte være ønskelig. Tilsvarende endring foreslås i allmennaksjeloven.

Enkelte bestemmelser om daglig leder behandles i kapittel 8 i proposisjonen. I punkt 8.1 foreslås det å ta inn en bestemmelse i aksjeloven § 6-14 om at styret står for den daglige ledelsen når det ikke er ansatt daglig leder. Hensikten er å fjerne uklarhet om hvem som har ansvaret for den daglige ledelsen når det ikke er ansatt daglig leder. I punkt 8.2 behandles reglene om daglig leders rapporteringsplikt til styret. Etter aksjeloven § 6-15 første ledd er daglig leder forpliktet til minst hver fjerde måned, i møte eller skriftlig, å gi styret underretning om selskapets virksomhet, stilling og resultatutvikling. Departementet foreslår å endre bestemmelsen slik at det fremgår at rapporteringen kan skje på andre måter enn i møte eller skriftlig, for eksempel ved bruk av lydopptak. Formålet er å tydeliggjøre at bestemmelsen er teknologinøytral. Tilsvarende endring foreslås i allmennaksjeloven.

I kapittel 9 foreslås det retting av feil i seks lover som hører inn under Nærings- og fiskeridepartementet; aksjeloven, allmennaksjeloven, selskapsloven, foretaksregisterloven, lov om europeiske selskaper (SE-loven) og ehandelsloven.

1.2 Høringen

Ekspertutvalgets utredning NOU 2016: 22 Aksjelovgivning for økt verdiskaping ble sendt på høring 24. oktober 2016. Høringsfristen var 9. januar 2017.

1.3 Oppløsning og avvikling

1.3.1 Innledning

Aksjeloven kapittel 16 har regler om oppløsning og avvikling av aksjeselskaper. Ifølge mandatet som lå til grunn for utredningen i NOU 2016: 22, skulle utvalget vurdere om bestemmelsene i aksjeloven kapittel 16 kan forenkles. Utvalget fikk også i oppdrag å vurdere om kravene til revisjon av avviklingsbalanse, fortegnelse og avviklingsoppgjør bør oppheves for selskaper som har besluttet fravalg av revisjon av årsregnskapet etter aksjeloven § 7-6.

De høringsinstansene som har hatt overordnede synspunkter på behovet for endringer i aksjelovens regler om oppløsning og avvikling, har vært positive.

1.3.2 Ansvar for å avvikle selskapet

Det følger av aksjeloven § 16-2 første ledd første punktum at når selskapet er besluttet oppløst, skal generalforsamlingen velge et avviklingsstyre som trer i stedet for styret og daglig leder. Bestemmelsen er ikke til hinder for at det tidligere ordinære styret velges som avviklingsstyre. Valget gjelder på ubestemt tid, med en oppsigelsesfrist for avviklingsstyrets medlemmer på tre måneder, jf. aksjeloven § 16-2 første ledd annet punktum.

Utvalget stiller i utredningen spørsmål om det er behov for et eget avviklingsstyre eller om selskapets styre bør kunne fortsette i avviklingsperioden. Spørsmålet om det er behov for å velge avviklingsstyre, er ifølge utvalget spesielt påtrengende i selskaper der det er én eier som også er styremedlem.

NHO, Revisorforeningen, Regnskap Norge og Brønnøysundregistrene støtter utvalgets forslag om at det sittende styret fortsetter som avviklingsstyre om ikke annet blir bestemt.

ANSVARET FOR Å AVVIKLE SELSKAPET

Departementet foreslår å endre aksjeloven § 16-2 første ledd slik at ansvaret for å forestå avviklingen av selskapet hører inn under styret. Forslaget innebærer å fjerne avviklingsstyret som eget selskapsorgan i aksjeloven.

KRAVET OM STYREVALG ETTER AT SELSKAPET ER BESLUTTET OPPLØST

Etter aksjeloven § 16-2 første ledd skal det velges et avviklingsstyre etter at det er truffet beslutning om å oppløse selskapet.

Departementet kan ikke se at hensynet til offentlige myndigheter, kreditorer eller andre tredjeparter gjør det nødvendig å beholde kravet til styrevalg etter at det er truffet beslutning om å oppløse selskapet.

Departementet foreslår å oppheve kravet i § 16-2 første ledd om at det skal gjennomføres styrevalg etter

at generalforsamlingen har truffet beslutning om å oppløse selskapet.

OPPSIGELSESRIST FOR STYREVERV UNDER AVVIKLINGEN

Det følger av aksjeloven § 16-2 første ledd annet punktum at valget som medlem av avviklingsstyret gjelder på ubestemt tid, med en oppsigelsesfrist på tre måneder. Oppsigelsesfristen er gjensidig. Justis- og beredskapsdepartementet påpeker i sin høringsuttalelse at bestemmelsen ikke er videreført i utvalgets forslag til ny § 16-2 første ledd uten at dette er drøftet nærmere i utredningen.

Departementet mener at aksjeeierne bør ha samme rett til å skifte ut styret eller enkelte styremedlemmer under avviklingen som ellers. Situasjoner der dette kan være aktuelt, er der det foreligger motsetningsforhold i styret eller det viser seg at styret eller et styremedlem utfører vervet på en måte som ikke sikrer at avviklingen skjer på forsvarlig måte. Departementet foreslår derfor at reglene i aksjeloven § 6-7 annet ledd om avsettelse av styremedlemmer også bør gjelde under avviklingen.

1.3.3 *Krav til avviklingsbalanse mv.*

Det følger av aksjeloven § 16-6 første ledd at avviklingsstyret skal lage en fortegnelse over selskapets eandeler, rettigheter og forpliktelser, og gjøre opp en balanse med henblikk på avviklingen.

Utvalget foreslår i utredningen at kravet til fortegnelse og avviklingsbalanse oppheves.

Utvalget viser til at kravet til avviklingsbalanse mv. i aksjeloven § 16-6 kommer i tillegg til kravet om at det skal utarbeides et årsregnskap for avviklingsperioden, og kravet om at det skal fremlegges et revidert oppgjør for generalforsamlingen etter avsluttet utdeling, jf. aksjeloven § 16-5 tredje ledd og § 16-10 første ledd.

De fleste høringsinstansene som har uttalt seg, er positive til forslaget.

Departementet foreslår å beholde kravene til fortegnelse og avviklingsbalanse i aksjeloven § 16-6 første ledd. Departementet foreslår i likhet med utvalget å endre «fortegnelse» til «oversikt», da dette begrepet antas å være enklere å forstå.

Etter aksjeloven § 16-6 annet ledd skal både fortegnelsen og avviklingsbalansen revideres. Departementet foreslår å oppheve kravet til revisjon av disse dokumentene for selskaper som har fravalgt revisjon av årsregnskapet i henhold til aksjeloven § 7-6. I vurderingen har departementet lagt vekt på at det kan være relativt sett kostbart for selskaper som har fravalgt revisjon, å engasjere en revisor bare for å revidere fortegnelsen og avviklingsbalansen.

1.3.4 *Krav til revidert oppgjør*

Det følger av aksjeloven § 16-10 første ledd at etter avsluttet utdeling til aksjeeierne skal det fremlegges re-

vidert oppgjør for generalforsamlingen. Når oppgjøret er godkjent, skal det meldes til Foretaksregisteret at selskapet er endelig oppløst.

Utvalget mener at årsregnskapet for avviklingsåret vil gi den nødvendige informasjon, og foreslår derfor å oppheve kravet i aksjeloven § 16-10 om at det i tillegg skal fremlegges et sluttoppgjør.

Etter utvalgets forslag vil årsregnskapet bli den regnskapsinformasjon som et selskap under avvikling pålegges å avgi.

De fleste høringsinstansene som har uttalt seg, støtter forslaget.

Departementet foreslår å beholde kravet i aksjeloven § 16-10 om at styret skal legge frem et sluttoppgjør for generalforsamlingen.

Departementet ser at det kan reises spørsmål om hvorvidt det er behov for et eget sluttoppgjør ved siden av kravet om å fremlegge et avviklingsregnskap. Departementet mener imidlertid at et sluttoppgjør gir en mer målrettet fremstilling enn et avviklingsregnskap knyttet til om kravene i aksjeloven kapittel 16 er overholdt. Det kan dermed også gjøre det lettere for aksjeeierne å kontrollere om avviklingen er skjedd i samsvar med reglene i aksjeloven kapittel 16, og eventuelt å holde styremedlemmene ansvarlig dersom reglene er brutt. Samtidig mener departementet det er hensiktsmessig at aksjeeierne gjennom generalforsamlingsbeslutning godkjenner sluttoppgjøret før selskapet er å anse som endelig oppløst. På denne måten vil det være eierne gjennom generalforsamlingen som treffer den endelige beslutningen som innebærer at selskapet er oppløst. Departementet mener dette samsvarer best med aksjeloven § 5-1 om at aksjeeierne gjennom generalforsamlingen utøver den øverste myndighet i selskapet.

1.3.5 *Revisjonsplikt*

Det følger av aksjeloven § 16-5 tredje ledd at selskapet i avviklingsperioden skal avlegge årsregnskap.

Etter utvalgets syn bør selskaper som er underlagt revisjonsplikt, også ha revisjon av den regnskapsinformasjonen som avgis i tilknytning til avvikling av selskapet. Utvalget mener dette fremstår som konsistent med selskapets livsløp som revisjonspliktig enhet.

For selskaper som har fravalgt revisjon av årsregnskapet etter reglene i aksjeloven § 7-6, mener utvalget derimot at det er inkonsekvent at de pålegges revisjon ved avviklingen av selskapet, når dette ikke har vært påkrevd gjennom selskapets levetid.

På denne bakgrunn foreslår utvalget at årsregnskap i avviklingsperioden ikke er revisjonspliktig i større grad enn det som har vært gjeldende for selskapet før avviklingen. Etter utvalgets oppfatning er det ikke behov for lovendringer for å presisere dette.

Ingen av høringsinstansene har kommentert utvalgets vurdering på dette punktet.

Departementet er enig med utvalget i at selskaper som har fravalgt revisjon av årsregnskapet i henhold til aksjeloven § 7-6, ikke bør ha krav om å revidere avviklingsregnskapet, og slutter seg til utvalgets begrunnelse for dette.

Departementet ser behov for å ta inn en bestemmelse som tydeliggjør at kravet til at årsregnskap som avlegges i avviklingsperioden, skal revideres, ikke skal gjelde for aksjeselskaper som har fravalgt revisjon av årsregnskapet etter aksjeloven § 7-6.

1.3.6 Bør tilsvarende regler gjelde for allmennaksjeselskaper?

Bestemmelsene om oppløsning og avvikling i allmennaksjeloven kapittel 16 svarer med enkelte mindre unntak til aksjeloven kapittel 16.

Etter utvalgets syn er det ikke grunnlag for å foreslå de samme forenklingstiltakene for allmennaksjeselskaper som for aksjeselskaper. Utvalget viser til at allmennaksjeselskaper normalt har betydelig virksomhet, mange kreditorer, mange aksjonærer mv. Etter utvalgets syn er det derfor naturlig at det stilles mer omfattende krav til avvikling av et allmennaksjeselskap enn for et aksjeselskap. Utvalget foreslår ikke at tilsvarende regler som i aksjeloven tas inn i allmennaksjeloven.

Ingen av høringsinstansene har kommentert utvalgets vurdering på dette punkt.

Allmennaksjeselskaper har ikke adgang til å fravelge revisjon av årsregnskapet. Forslagene om å gjøre unntak fra kravene til å revidere fortegnelse, avviklingsbalanse, sluttoppgjøret og årsregnskapet under avvikling for aksjeselskaper som har fravalgt revisjon, er derfor ikke relevante for allmennaksjeselskaper.

Når det gjelder forslaget om å oppheve kravet i aksjeloven § 16-2 første ledd første punktum om valg av avviklingsstyre, foreslår departementet at tilsvarende endring gjøres i allmennaksjeloven § 16-2. Etter departementets syn gjelder det ikke særlige forhold i allmennaksjeselskaper som tilsier en annen løsning enn for aksjeselskaper.

Departementet foreslår også å oppheve oppsigelsesfristen på tre måneder for (avviklings-)styrets medlemmer i allmennaksjeloven § 16-2 første ledd annet punktum. Etter departementets syn bør aksjeeiere i allmennaksjeselskaper, som i aksjeselskaper, ha samme rett til å skifte ut styret eller enkelte styremedlemmer under avviklingen som ellers.

Styremedlemmer i allmennaksjeselskaper har etter allmennaksjeloven § 6-7 første ledd rett til å fratre før tjenestetiden er ute dersom «særlig grunn» foreligger.

Ved lov 16. juni 2017 nr. 71 ble kravet til særlig grunn for styremedlemmers fratredelse i aksjeloven § 6-7 første ledd opphevet. En tilsvarende endring ble ikke gjort i allmennaksjeloven § 6-7 første ledd, og var heller

ikke vurdert i NOU 2016:22 eller Prop. 112 L (2016–2017).

Etter departementets oppfatning gjør de samme hensynene seg gjeldende for allmennaksjeselskaper. Departementet foreslår etter dette å endre allmennaksjeloven § 6-7 første ledd, slik at kravet til særlig grunn for styremedlemmers fratredelse oppheves.

1.4 Revisjon av mellombalanser

Etter aksjeloven § 8-1 danner balansen i selskapets sist godkjente årsregnskap beregningsgrunnlaget for hva selskapet kan dele ut som utbytte til aksjeeierne.

I 2013 ble det i aksjeloven og allmennaksjeloven åpnet for å bruke mellombalanser som beregningsgrunnlag for å utdele ekstraordinært utbytte og for å foreta enkelte andre disposisjoner. Dette gir selskapene mulighet til å dele ut et positivt resultat uten å måtte vente på godkjenning av neste års årsregnskap.

Aksjeloven § 8-2 a åpner for at aksjeselskaper kan dele ut ekstraordinært utbytte på grunnlag av en mellombalanse.

Det følger av § 8-2 a første ledd at mellombalansen skal være utarbeidet og revidert etter reglene for årsregnskap, og at den skal godkjennes av generalforsamlingen.

I den danske selskabsloven § 183 er det regler om utdeling av ekstraordinært utbytte på grunnlag av en mellombalanse. Det følger av selskabsloven § 183 stk. 4 at kravet om at revisor skal ha gjennomgått mellombalansen, bare gjelder dersom selskapet er underlagt revisjonsplikt.

Etter utvalgets syn er det ofte både kostbart og tidkrevende for selskaper som har fravalgt revisjon av årsregnskapet å engasjere revisor bare for å revidere en mellombalanse. Utvalget viste i tillegg til at selskaper som har fravalgt revisjon etter gjeldende regler, kan utdele ordinært utbytte eller tilleggsutbytte på grunnlag av årsregnskap som ikke er revidert. I lys av det ovenstående forelå det etter utvalgets vurdering ikke tilstrekkelige grunner til å ha ulike regler for ordinært utbytte og ekstraordinært utbytte. Utvalget foreslo derfor at plikten til å revidere mellombalanser oppheves for selskaper som har fravalgt revisjon etter aksjeloven § 7-6. Det kommenteres ikke i utredningen om forslaget også gjelder for andre disposisjoner enn utdeling av ekstraordinært utbytte.

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) støtter utvalgets forslag om å oppheve krav til at mellombalanser skal revideres for selskaper som har fravalgt revisjon av årsregnskapet etter aksjeloven § 7-6. Landsorganisasjonen i Norge (LO) og Norsk Øko-Forum (NØF) er imot forslaget.

Departementet foreslår som utvalget å gjøre unntak fra kravet om at mellombalanser skal revideres for sel-

skaper som har fravalgt revisjon av årsregnskapet etter aksjeloven § 7-6.

I spørsmålet om hvorvidt det fortsatt skal gjelde et krav om at mellombalanser skal revideres for selskaper som har fravalgt revisjon av årsregnskapet, er et sentralt vurderingstema om kostnadene står i et rimelig forhold til de interesser et slikt krav er ment å beskytte.

Etter departementets vurdering gjør ikke hensynet til aksjeeierne det nødvendig å beholde kravet om revisjon av mellombalanser for selskaper som har fravalgt revisjon av årsregnskapet. Blant annet skal mellombalanser behandles og godkjennes av generalforsamlingen på samme måte som årsregnskap.

Etter departementets syn er andre regler i aksjeloven bedre egnet til å beskytte kreditorenes interesser enn kravet om at mellombalansen må revideres. Sentralt er kravet til forsvarlig egenkapital og likviditet i aksjeloven § 3-4 og styrets handleplikt i § 3-5. Kravet til forsvarlig egenkapital og likviditet danner en viktig skranke for utdelinger mv. Det følger av aksjeloven § 8-1 fjerde ledd at selskapet bare kan dele ut utbytte så langt det etter utdelingen har en forsvarlig egenkapital og likviditet. Kravet gjelder tilsvarende ved utdeling av ekstraordinært utbytte og andre disposisjoner etter aksjeloven som kan foretas med grunnlag i en mellombalanse.

Plikten til å sende inn årsregnskap til Regnskapsregisteret gjelder både for reviderte og ureviderte årsregnskap. Departementet foreslår at det samme bør gjelde for mellombalanser som benyttes som grunnlag for utdeling av ekstraordinært utbytte og andre disposisjoner etter aksjeloven. Etter departementets syn er det ikke grunn til at offentlige myndigheter, kreditorer og andre bør ha mindre tilgang til reviderte mellombalanser enn ureviderte mellombalanser. Dette vil sikre at Regnskapsregisteret inneholder de til enhver tid mest oppdaterte regnskapene for selskapene.

En plikt til å sende inn mellombalanser som benyttes som grunnlag for utdeling av ekstraordinært utbytte og lignende disposisjoner til Regnskapsregisteret vil innebære en ny rapporteringsplikt for selskapene. Departementet vurderer imidlertid at det ikke vil innebære en vesentlig byrde for selskapene.

For å sikre at de hensyn som ligger bak forslaget om kravet til innsending av mellombalanser til Regnskapsregisteret, faktisk ivaretas gjennom at mellombalansene sendes inn, bør det etter departementets syn ha rettsvirkninger å unnlate å oppfylle denne forpliktelsen. For årsregnskap er det reglene om forsinkelsesgebyr som skal sikre innsending til Regnskapsregisteret. Departementet foreslår derfor at disposisjoner som er basert på en mellombalanse først kan gjennomføres eller tre i kraft når mellombalansen er registrert i Regnskapsregisteret og kunngjort i Brønnøysundregistrenes elektroniske kunngjøringspublikasjon.

Departementet foreslår at mellombalanser registrert i Regnskapsregisteret skal være offentlige på samme måte som årsregnskapet, årsberetningen og revisjonsberetningen.

Ved oppslag på foretak på Brønnøysundregistrenes nettsider får man på hovedsiden informasjon om når foretaket sendte inn sitt siste årsregnskap. På kunngjøringsiden er det opplysninger om når foretaket har sendt inn årsregnskap, og når det er godkjent av Regnskapsregisteret. Departementet legger opp til at tilsvarende skal gjelde for mellombalanser. Det vil gi kreditorer, offentlige myndigheter og andre tredjeparter tilgang til informasjon om at det er registrert en mellombalanse. Disse kan eventuelt kreve innsyn i denne hos Regnskapsregisteret.

Det er også mulig å abonnere gratis på opplysninger i Brønnøysundregistrenes kunngjøringsdatabase, inkludert kunngjøringer fra Regnskapsregisteret.

Allmennaksjeselskaper har ikke adgang til å fravelge revisjon av årsregnskapet. Forslaget om å gjøre unntak fra kravet om å revidere mellombalanser for aksjeselskaper som har fravalgt revisjon, er derfor ikke relevant for allmennaksjeselskaper.

Departementet har i kapittel 6.6 i proposisjonen foreslått at mellombalanser i aksjeselskaper skal sendes inn til Regnskapsregisteret, og at disposisjoner som er basert på mellombalanser ikke kan gjennomføres eller tre i kraft før mellombalansen er registrert i Regnskapsregisteret. Det er også foreslått at mellombalansene skal være offentlig tilgjengelig hos Regnskapsregisteret. Departementet foreslår at de samme endringene gjøres i allmennaksjeloven. Det foreligger etter departementets syn ikke spesielle hensyn knyttet til behovet for offentlig tilgang til mellombalansen i allmennaksjeselskaper som tilsier ulik behandling i de to lovene.

1.5 Krav om angivelse av forretningskommune i vedtektene

Når det stiftes et aksjeselskap eller allmennaksjeselskap, skal det som del av stiftelsesdokumentet utarbeides vedtekter. Aksjeloven § 2-2 stiller minstekrav til vedtektene. Etter aksjeloven § 2-2 første ledd nr. 2 skal selskapets forretningskommune angis i vedtektene. For allmennaksjeselskaper følger samme vedtektskrav av allmennaksjeloven § 2-2 første ledd nr. 3.

Forretningskommune viser hvor selskapet anses hjemmehørende.

I forarbeidene til dagens aksjelov er betydningen av bestemmelsen i aksjeloven § 2-2 nr. 2 ikke omtalt. I rettspraksis og juridisk teori er det lagt til grunn at kravet innebærer at selskapet er forpliktet til å etablere et kontor i forretningskommunen som kan besvare henvendelser vedrørende selskapet. Det er ikke krav om at hovedkontoret eller vesentlige deler av virksomheten lokaliseres til kommunen.

Det foreligger ikke informasjon om hvor mange aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper som endrer forretningskommune hvert år.

I dansk rett stilles det ikke lenger krav om å ta inn forretningskommunen i vedtektene. I svensk rett fremgår det av aktiebolagslagen (2005:551) 3 kapittel, 1 § nr. 2 at vedtektene må angi «den ort i Sverige där bolagets styrelse ska ha sitt säte».

Utvalget foreslo i utredningen å oppheve aksjeloven § 2-2 første ledd nr. 2 om at vedtektene skal angi den kommunen der selskapet skal ha sitt forretningskontor.

Det fremgår av utredningen at selskapers forretningskontor ikke «er et forhold som alltid krever beskyttelse gjennom skjerpet flertallskrav» som gjelder for vedtektsendringer. Flytting av selskapets forretningskontor er etter utvalgets syn en forretningsmessig vurdering som må kunne vedtas av generalforsamlingen med alminnelig flertall.

Utvalget har illustrert dette med de pågående prosessene knyttet til kommunesammenslåinger, der selskaper som er hjemmehørende i en av de kommunene som er omfattet, blir flyttet til en ny forretningskommune. Utvalget har påpekt at det vil innebære at samtlige av selskapene må gjennomføre en generalforsamling, oppdatere sine vedtekter og sende melding om vedtektsendring til Foretaksregisteret. Utvalget har understreket at dette vil gjelde selv om den fysiske plasseringen av selskapets forretningsadresse er uendret.

Dersom forretningskommunen ikke var vedtektsbestemt, ville disse prosessene etter utvalgets vurdering ikke være nødvendige.

Utvalget har ikke foreslått tilsvarende endring i allmennaksjeloven. Utvalget har bl.a. vist til direktiv 2012/30/EU artikkel 3 om at selskapets hjemsted skal angis i stiftelsesdokumentet, i vedtektene eller på annen nærmere angitt måte.

Det er ulike syn på forslaget blant høringsinstansene.

Departementet slutter seg til utvalgets forslag om å oppheve kravet i aksjeloven § 2-2 første ledd nr. 2 om at forretningskommunen skal angis i vedtektene.

Formålet med bestemmelsen er å sørge for at aksjeeierne, offentlige myndigheter og tredjeparter skal kunne komme i kontakt med selskapet, og har et sted å henvende seg og ivareta sine interesser overfor selskapet. Med andre ord er hensikten bak bestemmelsen knyttet til tilgjengelighet. I rettspraksis og juridisk teori er det lagt til grunn at dette hensynet ivaretas ved at selskapet etablerer et kontor i forretningskommunen.

Etter departementets syn må hensynet til tilgjengelighet ivaretas på en annen måte enn gjennom et obligatorisk krav om å vedtektsfeste forretningskommunen.

På bakgrunn av det ovennevnte er det departementets vurdering at formålet bak bestemmelsen er tilstrekkelig ivarettatt gjennom opplysning om selskapets fysis-

ke adresse i Foretaksregisteret og elektroniske varslingsadresse i Enhetsregisteret.

Enkelte høringsinstanser gir uttrykk for at angivelsen av forretningskommune i vedtektene innebærer et vern for minoritetsaksjonærer, og at det i tillegg er et spørsmål av mer prinsipiell og overordnet strategisk betydning. Til dette bemerker departementet at hovedformålet med bestemmelsen i § 2-2 nr. 2 er å sikre tilgjengelighet.

Etter departementets vurdering er kravet om at forretningskommunen skal angis i vedtektene, heller ikke egnet til å ivareta minoritetsaksjonærenes interesser. Angivelsen av forretningskommune i vedtektene er ikke til hinder for at selskapet har sitt hovedkontor i en annen kommune. Selskapets administrative eller driftsmessige hovedkontor kan etableres i eller flyttes til en annen kommune enn den som fremgår av vedtektene, uten at dette forutsetter en endring av selskapets vedtekter med kvalifisert flertall. Dette tilsier at plassering av forretningskommunen ikke nødvendigvis er et spørsmål av mer prinsipiell og overordnet strategisk betydning.

Endringen innebærer at myndigheten til å flytte forretningskommune faller inn under aksjeloven § 6-12 om styrets overordnede ansvar for å forvalte selskapet og for å sørge for en forsvarlig organisering av virksomheten.

Departementet understreker at forslaget ikke innebærer noen endring i stifternes og generalforsamlingens rett til å angi forretningskommune i vedtektene. Dersom aksjeeierne ikke ser behov for en slik angivelse, vil kompetansen til å beslutte hvor forretningskontoret skal være, ligge hos styret, jf. styrets ansvar for å forvalte selskapet etter § 6-12.

Generalforsamlingen er selskapets øverste organ og kan instruere styret i sin alminnelighet og i enkeltsaker. Generalforsamlingen har også mulighet til å omgjøre avgjørelsen til styret om å flytte forretningskommunen. Forslaget begrenser dermed ikke generalforsamlingens myndighet til å kontrollere og overprøve styrets beslutninger.

Departementets forslag til lovendring innebærer at styret må ta stilling til hvor selskapet skal ha sitt forretningskontor, og melde dette til Foretaksregisteret senest innen tre måneder etter stiftelsen av selskapet, det vil si samtidig som forretningskommune må registreres. Også den elektroniske varslingsadressen skal oppgis ved registreringen, se forskrift om registrering i Enhetsregisteret § 8a. Styret vil kunne endre forretningsstedet senere.

Allmennaksjeselskaper

Etter departementets vurdering tilsier likheten mellom reglene, samt hensynet til å sikre helheten innenfor aksjeselskapslovgivningen, at endringen som

er foreslått for aksjeselskaper, også bør gjennomføres for allmennaksjeselskaper.

Med særlig vekt på muligheten til elektronisk deltakelse på generalforsamlingen og de begrensningene som følger av reglene om myndighetsmisbruk, samt at selskapets adresse er offentlig tilgjengelig i Foretaksregisteret, foreslår departementet å oppheve allmennaksjeloven § 2-2 nr. 3.

Endringen medfører at styret i medhold av sitt ansvar for forvaltning av selskapet også kan beslutte flytting av forretningskontor.

Endringer i foretaksregisterloven

Oppheves aksjeloven § 2-2 første ledd nr. 2 om at forretningskommunen skal angis i vedtektene, vil det også være nødvendig å endre foretaksregisterloven § 3-1 første ledd nr. 3. Det følger av sistnevnte bestemmelse at selskapets forretningskommune skal registreres i Foretaksregisteret.

Etter departementets vurdering innebærer ikke opphevelse av kravet om å angi forretningskommune i vedtektene at selskapet kan flytte forretningsstedet ut av landet. For å klargjøre dette foreslår departementet at foretaksregisterloven § 3-1 første ledd nr. 3 endres slik at det fremkommer at den adressen selskapet registrerer, skal være i Norge.

Departementet foreslår tilsvarende endringer for allmennaksjeselskaper i foretaksregisterloven § 3-1 a nr. 4.

Overgangsbestemmelser

Departementet har vurdert om det vil være hensiktsmessig å foreslå en overgangsbestemmelse for eksisterende selskaper, slik at de gis anledning til å tilpasse seg en ny regel dersom endringen blir vedtatt.

Departementet har kommet til at en overgangsbestemmelse ikke vil være hensiktsmessig. Dette innebærer at selskaper som er stiftet før forslaget til lovendringen eventuelt trer i kraft, må endre vedtektene i tråd med reglene i § 5-18 dersom de ønsker å ta opplysningen om forretningskommune ut av vedtektene.

1.6 Selskaper uten daglig leder

1.6.1 Ansvar for den daglige ledelse når selskapet ikke har daglig leder

Etter aksjeloven § 6-2 første ledd første punktum kan aksjeselskaper ha en daglig leder. Det vil si at alle aksjeselskaper står fritt til å velge om selskapet skal ha daglig leder eller ikke. Når et aksjeselskap har ansatt en daglig leder, skal vedkommende i henhold til § 6-14 første ledd stå for den daglige ledelsen av selskapets virksomhet, og ansvaret blir derved delt mellom styret og daglig leder. Et selskap kan ha flere daglige ledere såfremt dette er angitt i vedtektene.

I utredningen foreslo utvalget at det bør tas inn en bestemmelse i aksjeloven § 6-14 første ledd annet punktum om at styrets leder står for den daglige ledelse dersom selskapet ikke har daglig leder, med mindre det bestemmes at det er styret som skal stå for den daglige ledelse. Enkelte høringsinstanser peker på at de er positive til en lovregulering som fjerner usikkerhet med hensyn til om styrelederen opptrer på vegne av styret eller som daglig leder.

Departementet slutter seg i hovedsak til utvalgets forslag. Departementet er enig i at det etter aksjeloven ikke er opplagt hvem som skal stå for den daglige ledelsen av selskapets virksomhet når det ikke er ansatt daglig leder. Dette kan føre til usikkerhet om hvordan kompetansen, det vil si myndigheten, og ansvaret for den daglige ledelse er fordelt.

Legges det til grunn at én eller flere i styret kan stå for den daglige ledelsen, men uten å ha det ansvaret og de fullmaktene som tilligger daglig leder, blir kompetanse og ansvarsforhold etter departementets vurdering uklare. Det kan skape usikkerhet internt i selskapet, både blant ansatte og overfor aksjeeierne, med hensyn til om vedkommende opptrer på vegne av styret eller som daglig leder.

Etter departementets vurdering er det derfor grunn til å bemerke at når styret forvalter den daglige ledelsen, gjør det dette som kollektivt ansvarlig organ, med mindre enkeltmedlemmer i styret har inntatt daglig leders rolle og derved ansvar. I sistnevnte tilfelle vil ansvars- og kompetansegrunnlaget både være som styremedlem og som daglig leder. I slike tilfeller skal vedkommende registreres som daglig leder i Foretaksregisteret, jf. foretaksregisterloven § 3-1 første ledd nr. 5.

Etter departementets syn bør representasjonsretten gis gjennom en fullmakt. Fullmakten gis da av styret som kollektivt organ og innebærer at det er styrets egen kompetanse som delegeres.

Departementet foreslår at det skal fremgå av aksjeloven at styret står for den daglige ledelse dersom selskapet ikke har daglig leder, og at det tas inn en bestemmelse om dette i aksjeloven § 6-14 første ledd annet punktum. I denne presiseringen ligger det at styret, i likhet med tidligere § 6-14 første ledd, kan vedta en annen løsning. Det innebærer at styret avgjør om styrets ansvar skal delegeres til styreleder eller til ett eller flere styremedlemmer.

1.6.2 Underretningsplikten når det ikke er valgt daglig leder

I aksjeloven § 6-15 første ledd er det fastsatt regler om daglig leders underretningsplikt til styret. Etter bestemmelsen skal daglig leder minst hver fjerde måned, i møte eller skriftlig, gi styret underretning om selskapets virksomhet, stilling og resultatutvikling. Etter annet

ledd kan styret til enhver tid kreve at daglig leder gir styret en nærmere redegjørelse om bestemte saker.

I utredningen har utvalget foreslått at underrettingsplikten i aksjeloven § 6-15 første ledd bare skal gjelde i selskaper som har daglig leder.

Advokatforeningen reiser tvil om hvorvidt det er riktig å unnta styreleder som utøver den daglige ledelsen av selskapet, fra rapporteringsplikten etter aksjeloven § 6-15 første ledd.

I lys av departementets forslag om å presisere at ansvaret for den daglige driften i selskaper uten daglig leder tilligger styret, er det ikke grunnlag for å pålegge styret å utarbeide en særskilt rapport om selskapets stilling til seg selv i aksjeloven § 6-15.

I den forbindelse viser departementet til høringsuttalelsen fra Advokatforeningen, hvor det fremholdes at plikten til å holde det samlede styret underrettet må ses i sammenheng med styreansvaret etter aksjeloven § 17-1. Departementet slutter seg til denne uttalelsen. Departementet finner på denne bakgrunn ikke grunn til å gjøre endringer i aksjeloven § 6-15.

Hvordan rapporteringen kan foretas

Styret kan med grunnlag i sin alminnelige instruksjonsmyndighet overfor daglig leder pålegge daglig leder å benytte en bestemt rapporteringsmåte.

Departementet foreslår derfor å presisere aksjeloven § 6-15 første ledd slik at daglig leders rapportering til styret kan skje på andre måter enn i møte eller skriftlig. Det foreslås at tilsvarende endring gjøres i allmennaksjeloven § 6-15 første ledd.

1.7 Økonomiske og administrative konsekvenser

1.7.1 Innledning

Forenklingene legger til rette for at virksomheter kan bruke mindre ressurser på rapportering og kjøp av administrative tjenester. Reduserte kostnader vil kunne føre til et redusert behov for kapital. Forenklingene vil være særlig nyttige for nye virksomheter og små aksjeselskaper med knappe egne administrative ressurser og begrensede midler til å kjøpe inn administrative tjenester.

Det foreligger ikke tilgjengelig statistikk som gir grunnlag for beregning av konkrete innsparinger for en rekke av de endringer departementet nå foreslår. De fleste endringene er derfor ikke prissatt. For de endringer hvor det foreligger tilstrekkelig tallmateriale til å anslå prissatte effekter, vil forslaget innebære en beregnet årlig besparelse for aksjeselskapene på om lag 50 mill. kroner. Dette er et estimat på usikkert grunnlag, og de faktiske besparelsene vil dessuten variere. I tillegg til de prissatte virkningene kommer ikke-prissatte effekter.

1.7.2 Konsekvenser for næringslivet

OPPLØSNING OG AVVIKLING

I Brønnøysundregistrenes rapport Særattestasjonskrav – kartlegging og forenkling side 21 er eksterne enhetskostnader for 2013 (honorar til revisor) knyttet til revisjon av avviklingsbalansen, fortegnelsen og sluttoppjøret beregnet til 5 759 kroner. Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå har den totale prisstigningen i perioden 2013 til 2017 vært på om lag 10 pst. Om en tilsvarende økning i honoraret til revisor i samme periode legges til grunn, vil besparelsen per selskap ved å kunne unnlate revisjon av avviklingsbalansen, fortegnelsen og sluttoppjøret være på om lag 6 336 kroner. Dersom tilsvarende besparelser legges til grunn for avviklingsregnskapet som for avviklingsbalansen, fortegnelsen og sluttoppjøret, vil en opphevelse av plikten til å revidere avviklingsregnskapet gi en anslått besparelse på 6 336 kroner per selskap.

Departementet opplyser i proposisjonen at om lag 4 000 aksjeselskaper som avvikles frivillig hvert år, har fravalgt revisjon av årsregnskapet. Om det legges til grunn at alle disse selskapene velger å ikke revidere avviklingsbalansen, fortegnelsen, sluttoppjøret og avviklingsregnskapet, vil dette gi en samlet årlig besparelse på om lag 50 mill. kroner for disse selskapene. Beregningen har tatt utgangspunkt i en besparelse på om lag 12 500 kroner per selskap ved å slippe revisjon av dokumentene i avviklingsfasen. Departementet understreker at dette kun er et usikkert anslag, som vil kunne avvike fra faktisk besparelse.

1.7.3 Konsekvenser for offentlig forvaltning

Konsekvenser for offentlig forvaltning er redegjort for i pkt. 10.3 i proposisjonen.

Ut over dette antar departementet at forslagene ikke medfører vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for offentlig forvaltning.

1.7.4 Forutsetninger for vellykket gjennomføring

Besparelsene vil være avhengige av at selskapene benytter seg av mulighetene som åpner seg ved de foreslåtte endringene i aksjelovene. Det vil derfor være viktig å formidle og synliggjøre forenklingene.

2. Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ruth Grung, Cecilie Myrseth, Nils Kristen Sandtrøen og Terje Aasland, fra Høyre, Benedicte Limmestad Hellestøl, Kårstein Eidem Løvaas, Tom-Christer Nilsen og Agnete Tjærandsen, fra Fremskrittspartiet, Morten Ørsal Johansen og Bengt Rune Strifeldt, fra Senterpartiet,

Geir Adelsten Iversen og lederen Geir Pollestad, fra Sosialistisk Venstreparti, Torgeir Knag Fylkesnes, fra Venstre, André N. Skjelstad, og fra Kristelig Folkeparti, Steinar Reiten, viser til at formålet med Prop. 100 L (2017–2018) Endringer i aksjelovgivningen mv. (oppløsning og avvikling, mellombalanser m.m.) er å redusere de økonomiske og administrative byrdene for næringslivet og gjennom det fremme økt verdiskaping.

Komiteen merker seg at forslagene til endringer har bakgrunn i utredningen NOU 2016: 22 Aksjelovgivning for økt verdiskaping, og endringene omfatter blant annet oppløsning og avvikling, mellombalanser, angivelse av forretningskommune i vedtektene og lovgivning knyttet til selskaper uten daglig leder.

Komiteen noterer seg at endringsforslagene åpner opp for at selskaper kan bruke mindre ressurser på rapportering og kjøp av administrative tjenester slik som revisortjenester, blant annet ved avvikling. Det noteres videre at departementet estimerer at endringene kan medføre en årlig besparelse på om lag 50 mill. kroner for disse selskapene. Komiteen merker seg at forenklingene antas å være særlig nyttige for nye virksomheter og små aksjeselskaper.

Revisjon av mellombalanser

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, merker seg at mellombalanser, som aksjeselskaper og allmennaksjeselskaper benytter som grunnlag for utdeling av ekstraordinært utbytte og andre disposisjoner, gjøres offentlig tilgjengelig i Regnskapsregisteret. Disse medlemmer viser til at formålet er å gi skattemyndighetene, kreditorer og andre berørte aktører bedre tilgang til informasjon, slik at de i større grad kan ivareta sine interesser.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til forslaget om å gjøre unntak fra kravet om å revidere mellombalanser for aksjeselskaper som har fravalgt revisjon. Disse medlemmer støtter ikke dette forslaget slik det fremgår i Prop. 100 L (2017–2018). Disse medlemmer har merket seg at flere høringsinstanser ikke støtter forslaget, blant annet LO, som mener at dersom revisjonsplikten bortfaller, kan det føre til at selskapet kan utdele utbytte uten at kreditorene eller andre interessegrupper får noe forvarsel om utdelingen. Disse medlemmer deler denne bekymringen og er, i likhet med LO, bekymret for at man ved bortfall av revisorkontrollen skal utdele midler som det ikke er grunnlag for, noe som vil kunne ramme andre interessegrupper enn eiere, som kunder og ansatte. Disse medlemmer merker seg forslaget i Prop. 100 L (2017–2018) om at disposisjoner som er basert på en

mellombalanse, først kan gjennomføres når mellombalansen er registrert i Regnskapsregisteret. Disse medlemmer er usikre på om dette vil være et tilstrekkelig kontrollpunkt for å sikre at det ikke utdeles midler det ikke er grunnlag for, da det kan ta tid før en slik utdeling blir oppdaget selv om den er registrert i Regnskapsregisteret. Dette kan innebære at noe som i utgangspunktet skal være forenkling av regelverket, kan påføre samfunnet andre behov for oppfølging. Disse medlemmer foreslår derfor at det settes som vilkår for å utdele ekstraordinært utbytte basert på en mellombalanse at selskapet ikke har besluttet å unnlate revisjon av årsregnskapet.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer forslag:

«I lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper skal § 8-2 a tredje ledd lyde:

(3) Beslutning om ekstraordinært utbytte treffes av generalforsamlingen. *Beslutning etter første punktum kan bare treffes dersom selskapet har registrert revisor i Foretaksregisteret. § 8-2 første ledd gjelder tilsvarende.»*

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, merker seg forslaget fra mindretallet om at det settes som vilkår for å dele ekstraordinært utbytte basert på en mellombalanse, at selskapet ikke har besluttet å unnlate revisjon av årsregnskapet. Flertallet forstår forslaget dit hen at aksjeselskaper bare skal kunne dele ut ekstraordinært utbytte dersom selskapet har revisor, og peker på at dette i praksis vil forhindre mange småbedrifter i å ta ut ekstraordinært utbytte.

Flertallet viser til at det per 1. oktober 2015 var om lag 60 pst. av aksjeselskapene som hadde muligheten til å fravelge revisjon, som hadde gjort dette. Disse selskapene har i dag mulighet til å dele ut ekstraordinært utbytte med grunnlag i en revidert mellombalanse. Flertallet peker på at forslaget vil medføre at aksjeselskaper som har fravalgt revisjon, fratras muligheten de har i dag til å utdele ekstraordinært utbytte. Forslaget vil dermed innebære en innstramming for små aksjeselskaper sammenlignet med dagens regelverk.

Flertallet peker for øvrig på at en rekke andre disposisjoner foretas med grunnlag i en mellombalanse. Forslaget vil dermed medføre at reglene for relativt likeartede transaksjoner blir forskjellige. Dette blir både lovteknisk og i realiteten uoversiktlig. Flertallet vurderer det slik at krav knyttet til mellombalanser bør være like uavhengig av type disposisjon, da ulike regler kan føre til et komplekst regelverk som er vanskeligere å forstå og anvende for selskapene, eierne og andre berørte parter.

Krav om angivelse av forretningskommune i vedtektene

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, er enige om at aksjeloven § 2-2 første ledd nr. 2 skal oppheves, slik at aksjeselskaper ikke lenger behøver å angi kommunen der selskapet skal ha sitt forretningskontor, i vedtektene. Flertallet mener imidlertid at denne endringen ikke skal omfatte allmennaksjeselskaper. Dette medfører at allmennaksjeloven § 2-2 første ledd nr. 3 ikke oppheves, og at foretaksregisterloven § 3-1 a første ledd nr. 4 forblir uendret.

Flertallet viser til at hovedformålet med kravet om at forretningskommunen skal angis i vedtektene, er å sørge for at aksjeeiere, offentlige myndigheter og andre skal kunne komme i kontakt med selskapet. Dette hensynet ivaretas imidlertid ved at adressen til selskapets forretningskontor skal registreres i Foretaksregisteret, hvor den er offentlig tilgjengelig.

Flertallet peker på at kravet om at forretningskommunen skal angis i vedtektene, ikke er til hinder for at selskapet har eller flytter sitt hovedkontor til en annen kommune enn den som fremgår av vedtektene. Flytting av selskapets hovedkontor krever derfor ikke en endring av selskapets vedtekter med kvalifisert flertall i generalforsamlingen. Flertallet erfarer at mange selskaper har oppgitt forskjellige adresser i vedtektene og i Foretaksregisteret, og at departementets forslag bidrar til en opprydding.

Flertallet viser til at dersom styret skulle beslutte å endre forretningskommune som følge av lovendringen, står fremdeles generalforsamlingen fritt til å overprøve styrets beslutning.

Flertallet mener på dette grunnlag at angivelse av forretningskommunen i vedtektene ikke er et spørsmål av prinsipiell og overordnet strategisk betydning.

Flertallet understreker for øvrig at opphevelse av kravet i aksjeloven § 2-2 første ledd nr. 2 om å angi forretningskommunen i vedtektene ikke betyr at aksjeselskaper kan flytte forretningsstedet ut av landet. Flertallet viser til at det i lovproposisjonen er foreslått å endre foretaksregisterloven § 3-1 første ledd nr. 3 slik at det fremkommer at den adressen selskapene registrerer, skal være i Norge.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener at angivelse av forretningskommune fortsatt skal avgjøres av selskapets generalforsamling. Dette er vesentlig informasjon om hvor selskapet befinner seg og kan kontaktes. Beslutninger rundt plassering av selskapets forretningskontor kan være av prinsipiell og strategisk betydning. Forretningskommune bør derfor både besluttes på generalforsamlingen og være offentlig lett tilgjengelig informasjon. Selv om

den formelle betydningen av forretningskommune kan omgås, mener disse medlemmer at vedtektsfesting av forretningskommune har en praktisk betydning.

Disse medlemmer vil derfor ikke støtte de foreslåtte endringene i aksjeloven § 2-2 første ledd nr. 2 og allmennaksjeloven § 2-2 første ledd nr. 3. Disse medlemmer støtter derfor heller ikke de tilhørende endringene i foretaksregisterloven.

3. Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

I lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper skal § 8-2 a tredje ledd lyde:

(3) Beslutning om ekstraordinært utbytte treffes av generalforsamlingen. *Beslutning etter første punktum kan bare treffes dersom selskapet har registrert revisor i Foretaksregisteret.* § 8-2 første ledd gjelder tilsvarende.

4. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité, med unntak av opphevelsen av § 2-2 første ledd nr. 2 i lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper og endringen i § 3-1 første ledd nr. 3 i lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak, som fremmes av medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i aksjelovgivningen mv. (oppløsning og avvikling, mellombalanser m.m.)

I

I lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper gjøres følgende endringer:

§ 2-2 første ledd nr. 2 oppheves. Nåværende nr. 3 til 5 blir nr. 2 til 4.

§ 3-5 annet ledd skal lyde:

(2) Hvis styret ikke finner grunnlag for å foreslå tiltak som nevnt i første ledd *tredje* punktum, eller slike tiltak ikke lar seg gjennomføre, skal det foreslå selskapet oppløst.

§ 6-14 første ledd nytt annet punktum skal lyde:

Har selskapet ikke daglig leder, står styret for den daglige ledelse.

§ 6-15 første ledd skal lyde:

(1) Daglig leder skal minst hver fjerde måned gi styret underretning om selskapets virksomhet, stilling og resultatutvikling.

§ 8-2 a første ledd skal lyde:

(1) Selskapet kan dele ut ekstraordinært utbytte på grunnlag av en mellombalanse som er fastsatt og revidert etter reglene for årsregnskap. Balansedagen kan ikke ligge lenger tilbake i tid enn seks måneder før dagen det treffes beslutning om ekstraordinært utbytte. Kravet i første punktum om at mellombalansen skal være revidert, gjelder ikke for selskaper som har registrert beslutning i Foretaksregisteret om å unnlate revisjon etter § 7-6.

§ 8-2 a nytt fjerde og femte ledd skal lyde:

(4) Besluttes det å dele ut ekstraordinært utbytte, skal mellombalansen sendes til Regnskapsregisteret.

(5) Utdeling til aksjeeierne kan foretas først når mellombalansen er registrert i og kunngjort av Regnskapsregisteret.

Ny § 8-2 b skal lyde:

§ 8-2 b. Innsending av mellombalanser til Regnskapsregisteret

(1) Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om innsending av mellombalanser til Regnskapsregisteret og bestemmelser som pålegger selskapet elektronisk innsending.

(2) Departementet kan i forskrift gi bestemmelser som pålegger gebyr for å registrere mellombalanser i Regnskapsregisteret og om gebyrets størrelse og innkreving.

Ny § 8-2 c skal lyde:

§ 8-2 c. Innsynsrett i mellombalanser registrert i Regnskapsregisteret

(1) Enhver har rett til å gjøre seg kjent med innholdet av mellombalansen hos Regnskapsregisteret.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om hvordan innholdet av mellombalanser skal gjøres tilgjengelig og om betaling av gebyr for innsyn.

§ 8-7 første ledd annet punktum oppheves. Nåværende tredje punktum blir annet punktum.

§ 8-7 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Beregningen av selskapets frie egenkapital etter første ledd første punktum kan foretas på grunnlag av en mellombalanse. I så fall gjelder § 8-2 a første og fjerde ledd tilsvarende. Er beregningen foretatt på grunnlag av en mellombalanse, kan kredittgivingen eller sikkerhetsstillelsen foretas av selskapet først når mellombalansen er registrert i og kunngjort av Regnskapsregisteret.

Nåværende annet og tredje ledd blir tredje og fjerde ledd.

§ 8-10 første ledd annet punktum oppheves. Nåværende tredje og fjerde punktum blir annet og tredje punktum.

§ 8-10 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Beregningen av selskapets frie egenkapital etter første ledd første punktum kan foretas på grunnlag av en mellombalanse. I så fall gjelder § 8-2 a første og fjerde ledd tilsvarende. Er beregningen foretatt på grunnlag av en mellombalanse, kan den finansielle bistanden ytes av selskapet først når mellombalansen er registrert i og kunngjort av Regnskapsregisteret.

Nåværende annet til femte ledd blir tredje til sjette ledd.

§ 8-10 sjette ledd første punktum skal lyde:

Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra reglene i første til femte ledd.

§ 9-3 skal lyde:

§ 9-3. Krav til fri egenkapital mv

(1) Et aksjeselskap kan bare erverve egne aksjer dersom vederlaget som skal ytes for aksjene, ligger innenfor rammen av de midler selskapet kan benytte til utdeling av utbytte etter § 8-1.

(2) Beregningen av selskapets frie egenkapital etter første ledd kan foretas på grunnlag av en mellombalanse. I så fall gjelder § 8-2 a første og fjerde ledd tilsvarende. Er beregningen foretatt på grunnlag av en mellombalanse, kan aksjene erverves av selskapet først når mellombalansen er registrert i og kunngjort av Regnskapsregisteret.

§ 10-20 første ledd annet punktum oppheves.

§ 10-20 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Beregningen av selskapets frie egenkapital etter første ledd kan foretas på grunnlag av en mellombalanse. I så fall gjelder § 8-2 a første og fjerde ledd tilsvarende.

Nåværende annet og tredje ledd blir tredje og fjerde ledd.

§ 10-22 skal lyde:

§ 10-22. Melding til Foretaksregisteret

(1) Generalforsamlingens beslutning om kapitalforhøyelsen skal meldes til Foretaksregisteret. Meldingen skal inneholde opplysninger om hvorvidt beslutningen er basert på sist godkjente årsregnskap eller en mellombalanse og datoen for fastsettelsen av årsregnskapet eller mellombalansen.

(2) Aksjekapitalen anses forhøyd med det meldte beløp når kapitalforhøyelsen er registrert i Foretaksregisteret. Er beslutningen om kapitalforhøyelse basert på en

mellombalanse, kan kapitalforhøyelsen tidligst registreres i Foretaksregisteret når mellombalansen er registrert i og kunngjort av Regnskapsregisteret.

§ 12-2 skal lyde:

§ 12-2. Beregning av tap. Krav til egenkapital mv

(1) Ved beregningen av selskapets tap etter § 12-1 første ledd nr 1, skal balansen i selskapets sist godkjente årsregnskap legges til grunn.

(2) Beslutning som nevnt i § 12-1 første ledd nr 2 og 3 kan ikke gjelde større beløp enn at selskapet etter nedsettingen har tilbake netto eiendeler som gir dekning for selskapets aksjekapital og øvrig bundet egenkapital etter §§ 3-2 og 3-3. Beregningen skal foretas på grunnlag av balansen i selskapets sist godkjente årsregnskap, likevel slik at det er den registrerte aksjekapitalen på beslutningstidspunktet som skal legges til grunn. § 8-1 annet til fjerde ledd gjelder *tilsvarende*.

(3) *Beregningen av selskapets tap etter første ledd og krav til fri egenkapital etter annet ledd kan foretas på grunnlag av en mellombalanse. I så fall gjelder § 8-2 a første og fjerde ledd tilsvarende.*

§ 12-4 skal lyde:

§ 12-4. *Melding til Foretaksregisteret*

(1) Generalforsamlingens beslutning om å nedsette aksjekapitalen skal meldes til Foretaksregisteret. *Meldingen skal inneholde opplysninger om hvorvidt beregningen etter § 12-2 er basert på sist godkjente årsregnskap eller en mellombalanse og datoen for fastsettelsen av årsregnskapet eller mellombalansen. Er beslutningen om kapitalnedsetting basert på en mellombalanse, kan beslutningen tidligst registreres i Foretaksregisteret når mellombalansen er registrert i og kunngjort av Regnskapsregisteret.*

(2) Er kapitalnedsettingen ikke meldt til Foretaksregisteret innen to måneder etter at beslutningen ble truffet, bortfaller kapitalnedsettingen.

§ 12-6 nr. 1 skal lyde:

1. Foretaksregisteret skal, så snart beslutningen om kapitalnedsetting er registrert, kunngjøre beslutningen i Brønnøysundregistrenes elektroniske kunngjøringspublikasjon og varsle selskapets kreditorer om at innsigelse mot at nedsettingen settes i kraft, må meldes til selskapet innen seks uker fra kunngjøringen. *Det skal fremgå av kunngjøringen om hvorvidt beslutningen om kapitalnedsetting er basert på sist godkjente årsregnskap eller en mellombalanse. Kunngjøringen skal angi datoen for fastsettelsen av årsregnskapet eller mellombalansen.*

§ 12-6 nr. 5 skal lyde:

5. Kapitalnedsettingen faller bort dersom melding etter nr 3 ikke er sendt senest ett år etter at nedsettingen ble besluttet.

§ 16-2. skal lyde:

§ 16-2. *Styrets ansvar for å avvikle selskapet. Selskapets øvrige organer*

(1) *Avviklingen av selskapet hører under styret.*

(2) Når selskapet er besluttet oppløst, *trer styret i stedet for daglig leder.*

(3) Bestemmelsene om styret i kapittel 6, herunder reglene om ansattes rett til å velge medlemmer av styret, gjelder tilsvarende *under avviklingen.*

(4) Reglene om generalforsamlingen og bedriftsforsamlingen gjelder under avviklingen så langt de passer.

§ 16-3 annet punktum oppheves.

§ 16-4 første ledd skal lyde:

(1) Ved registrering av meldingen om oppløsning skal Foretaksregisteret kunngjøre beslutningen om å oppløse selskapet i Brønnøysundregistrenes elektroniske kunngjøringspublikasjon. I kunngjøringen skal selskapets kreditorer varsles om at de må melde sine krav til styrets leder innen seks uker fra kunngjøringen. Navn og adresse til styrets leder skal fremgå av kunngjøringen.

§ 16-5 tredje ledd skal lyde:

(3) Under avviklingen skal årsregnskap avlegges, revideres og sendes til Regnskapsregisteret etter samme regler som ellers. *Kravet om at årsregnskap under avviklingen skal revideres, gjelder ikke for selskap som har registrert beslutning i Foretaksregisteret om å unnlate revisjon etter § 7-6.*

§ 16-6 skal lyde:

§ 16-6. *Avviklingsbalanse mv*

(1) Styret skal lage en *oversikt* over selskapets eiendeler, rettigheter og forpliktelser, og gjøre opp en balanse med henblikk på avviklingen.

(2) *Oversikten og balansen skal revideres. Dette gjelder likevel ikke for selskap som har registrert beslutning i Foretaksregisteret om å unnlate revisjon etter § 7-6.*

(3) *Oversikten og balansen skal legges ut på selskapets kontor til ettersyn for aksjeeierne. Skal oversikten og balansen revideres etter annet ledd, skal disse legges ut i revidert stand. Det samme gjelder dersom oversikten og balansen er revidert.*

(4) *Kopi av balansen skal sendes til alle aksjeeiere med kjent adresse. Det samme gjelder revisors erklæring dersom balansen skal revideres etter annet ledd eller den er revidert.*

§ 16-7 første ledd skal lyde:

(1) *Styret* skal sørge for at selskapets forpliktelser dekkes i den utstrekning ikke kreditor har frafalt sitt krav eller samtykker i å ta en annen som debitor i stedet.

§ 16-10 skal lyde:

§ 16-10. *Endelig oppløsning*

(1) Etter avsluttet *utdeling*, skal *styret* legge frem et revidert *sluttoppgjør* for generalforsamlingen. *Kravet om at sluttoppgjøret skal være revidert, gjelder ikke for selskap som har registrert beslutning i Foretaksregisteret om å unnlate revisjon etter § 7-6.*

(2) Når *sluttoppgjøret* er godkjent av generalforsamlingen, skal det meldes til Foretaksregisteret at selskapet er endelig oppløst.

(3) Bestemmelsene i §§ 17-3 til 17-5 gjelder også etter endelig oppløsning.

(4) *Styret* skal sørge for at selskapsdokumentasjonen oppbevares i minst ti år etter regnskapsårets slutt det året selskapet er endelig oppløst, jf. § 1-6.

(5) *Styret* skal sørge for at selskapets oppbevaringspliktige regnskapsmateriale oppbevares i samsvar med bokføringslovens bestemmelser.

§ 16-11 annet punktum skal lyde:

Er beløpet så lite at en etterutlodning ville *medføre* uforholdsmessig ulempe eller kostnad, kan *styret* i stedet anvende det til veldedige, humanitære eller miljømessige formål.

§ 16-12 første ledd annet punktum skal lyde:

Overfor slik kreditor hefter dessuten *styrets* medlemmer solidarisk uten begrensning, hvis det ikke godtgjøres at de har opptrådt med tilbørlig aktsomhet.

§ 16-13 tredje ledd skal lyde:

(3) Omgjøringen av en beslutning om *oppløsning* skal straks meldes til Foretaksregisteret.

§ 16-14 annet ledd første punktum skal lyde:

Styret skal gis anledning til å uttale seg før avgjørelsen treffes.

II

I lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper gjøres følgende endringer:

§ 6-7 første ledd første punktum skal lyde:

Et styremedlem har rett til å tre tilbake før tjenestetiden er *ute*.

§ 6-15 første ledd skal lyde:

(1) Daglig leder skal minst hver *måned* gi *styret* underretning om selskapets virksomhet, stilling og resultatutvikling.

§ 8-2 a første ledd skal lyde:

(1) Selskapet kan dele ut ekstraordinært utbytte på grunnlag av en mellombalanse som er *fastsatt* og revidert etter reglene for *årsregnskap*. *Balansedagen* kan ikke ligge lenger tilbake i tid enn seks måneder før dagen det treffes beslutning om ekstraordinært utbytte.

§ 8-2 a nytt fjerde og femte ledd skal lyde:

(4) *Besluttes det å dele ut ekstraordinært utbytte, skal mellombalansen sendes til Regnskapsregisteret.*

(5) *Utdeling til aksjeeierne kan foretas først når mellombalansen er registrert i og kunngjort av Regnskapsregisteret.*

Ny § 8-2 b skal lyde:

§ 8-2 b. *Innsending av mellombalanser til Regnskapsregisteret*

(1) *Departementet* kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om *innsending av mellombalanser til Regnskapsregisteret og bestemmelser som pålegger selskapet elektronisk innsending.*

(2) *Departementet* kan i forskrift gi bestemmelser som pålegger gebyr for å registrere mellombalanser i Regnskapsregisteret og om gebyrets størrelse og innkreving.

Ny § 8-2 c skal lyde:

§ 8-2 c. *Innsynsrett i mellombalanser registrert i Regnskapsregisteret*

(1) *Enhver* har rett til å gjøre seg kjent med innholdet av mellombalansen hos Regnskapsregisteret.

(2) *Departementet* kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om hvordan innholdet av mellombalanser skal gjøres tilgjengelig og om betaling av gebyr for innsyn.

§ 8-7 første ledd annet punktum oppheves. Nåværende tredje punktum blir annet punktum.

§ 8-7 nytt annet ledd skal lyde:

(2) *Beregningen av selskapets frie egenkapital etter første ledd første punktum kan foretas på grunnlag av en mellombalanse. I så fall gjelder § 8-2 a første og fjerde ledd tilsvarende. Er beregningen foretatt på grunnlag av en mellombalanse, kan kredittgivningen eller sikkerhetsstillelsen foretas av selskapet først når mellombalansen er registrert i og kunngjort av Regnskapsregisteret.*

Nåværende annet og tredje ledd blir nye tredje og fjerde ledd.

§ 8-10 første ledd annet punktum oppheves. Nåværende tredje og fjerde punktum blir annet og tredje punktum.

§ 8-10 nytt annet ledd skal lyde:

(2) *Beregningen av selskapets frie egenkapital etter første ledd første punktum kan foretas på grunnlag av en*

mellombalanse. I så fall gjelder § 8-2 a første og fjerde ledd tilsvarende. Er beregningen foretatt på grunnlag av en mellombalanse, kan den finansielle bistanden ytes av selskapet først når mellombalansen er registrert i og kunngjort av Regnskapsregisteret.

Nåværende annet til femte ledd blir tredje til sjette ledd.

§ 8-10 sjette ledd skal lyde:

(6) Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra reglene i første til femte ledd for erverv av aksjer av eller for ansatte i selskapet eller i selskap i samme konsern.

§ 9-3 skal lyde:

§ 9-3. *Krav til fri egenkapital mv*

(1) Et allmennaksjeselskap kan bare erverve egne aksjer dersom vederlaget som skal ytes for aksjene, ligger innenfor rammen av de midler selskapet kan benytte til utdeling av utbytte etter § 8-1.

(2) *Beregningen av selskapets frie egenkapital etter første ledd kan foretas på grunnlag av en mellombalanse. I så fall gjelder § 8-2 a første og fjerde ledd tilsvarende. Er beregningen foretatt på grunnlag av en mellombalanse, kan aksjene erverves av selskapet først når mellombalansen er registrert i og kunngjort av Regnskapsregisteret.*

§ 10-20 første ledd annet punktum oppheves.

§ 10-20 nytt annet ledd skal lyde:

(2) *Beregningen av selskapets frie egenkapital etter første ledd kan foretas på grunnlag av en mellombalanse. I så fall gjelder § 8-2 a første og fjerde ledd tilsvarende.*

Nåværende annet og tredje ledd blir tredje og fjerde ledd.

§ 10-22 skal lyde:

§ 10-22. *Melding til Foretaksregisteret*

(1) Generalforsamlingens beslutning om kapitalforhøyelsen skal meldes til Foretaksregisteret. *Meldingen skal inneholde opplysninger om hvorvidt beslutningen er basert på sist godkjente årsregnskap eller en mellombalanse og datoen for fastsettelsen av årsregnskapet eller mellombalansen.*

(2) Aksjekapitalen anses forhøyd med det meldte beløp når kapitalforhøyelsen er registrert i Foretaksregisteret. *Er beslutningen om kapitalforhøyelse basert på en mellombalanse, kan kapitalforhøyelsen tidligst registreres i Foretaksregisteret når mellombalansen er registrert i og kunngjort av Regnskapsregisteret.*

§ 12-2 skal lyde:

§ 12-2. *Beregning av tap. Krav til egenkapital mv*

(1) Ved beregningen av selskapets tap etter § 12-1 første ledd nr 1, skal balansen i selskapets sist godkjente årsregnskap legges til grunn.

(2) Beslutning som nevnt i § 12-1 første ledd nr 2 og 3 kan ikke gjelde større beløp enn at selskapet etter nedsettingen har tilbake netto eiendeler som gir dekning for selskapets aksjekapital og øvrig bundet egenkapital etter §§ 3-2 og 3-3. Beregningen skal foretas på grunnlag av balansen i selskapets sist godkjente årsregnskap, likevel slik at det er den registrerte aksjekapitalen på beslutningstidspunktet som skal legges til grunn. § 8-1 annet til fjerde ledd gjelder *tilsvarende*. Revisor skal bekrefte at det etter nedsettingen vil være full dekning for selskapets bundne egenkapital.

(3) *Beregningen av selskapets tap etter første ledd og krav til fri egenkapital etter annet ledd kan foretas på grunnlag av en mellombalanse. I så fall gjelder § 8-2 a første og fjerde ledd tilsvarende.*

§ 12-4 skal lyde:

§ 12-4. *Melding til Foretaksregisteret*

(1) Generalforsamlingens beslutning om å nedsette aksjekapitalen skal meldes til Foretaksregisteret. *Meldingen skal inneholde opplysninger om hvorvidt beregningen etter § 12-2 er basert på sist godkjente årsregnskap eller en mellombalanse og datoen for fastsettelsen av årsregnskapet eller mellombalansen. Er beslutningen om kapitalnedsetting basert på en mellombalanse, kan beslutningen tidligst registreres i Foretaksregisteret når mellombalansen er registrert i og kunngjort av Regnskapsregisteret.*

(2) Er kapitalnedsettingen ikke meldt til Foretaksregisteret innen to måneder etter at beslutningen ble truffet, bortfaller kapitalnedsettingen.

§ 12-6 nr. 1 skal lyde:

1. Foretaksregisteret skal, så snart beslutningen om kapitalnedsetting er registrert, kunngjøre beslutningen i Brønnøysundregistrenes elektroniske kunngjøringspublikasjon og varsle selskapets kreditorer om at innsigelse mot at nedsettingen settes i kraft, må meldes til selskapet innen seks uker fra kunngjøringen. *Det skal fremgå av kunngjøringen om hvorvidt beslutningen om kapitalnedsetting er basert på sist godkjente årsregnskap eller en mellombalanse. Kunngjøringen skal også angi datoen for fastsettelsen av årsregnskapet eller mellombalansen.*

§ 12-6 nr. 5 skal lyde:

5. Kapitalnedsettingen faller bort dersom melding etter nr 3 ikke er *sendt* senest ett år etter at nedsettingen ble besluttet.

§ 13-8 nr. 3 nytt fjerde punktum skal lyde:

Mellombalansene skal sendes til Regnskapsregisteret.

Nåværende fjerde punktum blir femte punktum.

§ 13-14 skal lyde:

§ 13-14. *Melding av fusjonsbeslutningene til Foretaksregisteret*

(1) Senest en måned etter at fusjonsplanen er godkjent av generalforsamlingene, og eventuelt av styret, i alle de selskapene som deltar i fusjonen, skal beslutningene meldes til Foretaksregisteret. Oversittes fristen, bortfaller beslutningen.

(2) *I meldingen til Foretaksregisteret etter første ledd skal det opplyses om hvorvidt det er utarbeidet mellombalanser etter § 13-8 nr. 3 og datoen for fastsettelsen av mellombalansene. Er det utarbeidet mellombalanser, kan melding av fusjonsbeslutningene etter første ledd tidligst registreres i Foretaksregisteret når mellombalansene er registrert i og kunngjort av Regnskapsregisteret.*

§ 13-15 nytt annet og tredje punktum skal lyde:

Det skal fremgå av kunngjøringen om hvorvidt det er utarbeidet mellombalanser etter § 13-8 nr. 3. Kunngjøringen skal i så fall også angi datoen for fastsettelsen av mellombalansene.

§ 13-32 første ledd nr. 1 skal lyde:

1. alle utenlandske selskaper som deltar i fusjonen, har meldt fusjonsattesten fra den ansvarlige myndigheten i den EØS-staten selskapet er registrert, innen seks måneder etter tidspunktet for utstedelse av attesten, sammen med en kopi av fusjonsplanen som er godkjent av generalforsamlingen i selskapet,

§ 16-2 skal lyde:

§ 16-2. *Styrets ansvar for å avvikle selskapet. Selskapets øvrige organer*

(1) *Avviklingen av selskapet hører under styret.*

(2) Når selskapet er besluttet oppløst, *trer styret i stedet for daglig leder.*

(3) Bestemmelsene om styret i kapittel 6, herunder reglene om ansattes rett til å velge medlemmer av styret, gjelder tilsvarende *under avviklingen.*

(4) Reglene om generalforsamlingen og bedriftsforsamlingen gjelder under avviklingen så langt de passer.

§ 16-3 annet punktum oppheves.

§ 16-4 første ledd skal lyde:

(1) Ved registrering av meldingen om oppløsning skal Foretaksregisteret kunngjøre beslutningen om å oppløse selskapet i Brønnøysundregistrenes elektroniske kunngjøringspublikasjon. I kunngjøringen skal selskapets kreditorer varsles om at de må melde sine krav til styrets leder innen seks uker fra kunngjøringen. Navn og adresse til styrets leder skal fremgå av kunngjøringen.

§ 16-6 skal lyde:

§ 16-6. *Avviklingsbalanse mv*

(1) Styret skal lage en *oversikt* over selskapets eidel, rettigheter og forpliktelser, og gjøre opp en balanse med henblikk på avviklingen.

(2) *Oversikten og balansen skal revideres.*

(3) *Oversikten og balansen skal i revidert stand legges ut på selskapets kontor til ettersyn for aksjeeierne.*

(4) *Kopi av balansen med revisors erklæring skal sendes til alle aksjeeiere med kjent adresse.*

§ 16-7 første ledd skal lyde:

(1) Styret skal sørge for at selskapets forpliktelser dekkes i den utstrekning ikke kreditor har frafalt sitt krav eller samtykker i å ta en annen som debitor i stedet.

§ 16-10 skal lyde:

§ 16-10. *Endelig oppløsning*

(1) Etter avsluttet *utdeling*, skal styret legge frem et *revidert sluttoppgjør* for generalforsamlingen.

(2) Når *sluttoppgjøret* er godkjent av generalforsamlingen, skal det meldes til Foretaksregisteret at selskapet er endelig oppløst.

(3) Bestemmelsene i §§ 17-3 til 17-5 gjelder også etter endelig oppløsning.

(4) Styret skal sørge for at selskapsdokumentasjonen oppbevares i minst ti år etter regnskapsårets slutt det året selskapet er endelig oppløst, jf. § 1-6. Styret skal også sørge for at kopi av aksjeeierregisteret oppbevares i minst ti år etter regnskapsårets slutt det året selskapet er endelig oppløst, slik dette er når selskapet registreres som endelig oppløst.

(5) Styret skal sørge for at selskapets oppbevaringspliktige regnskapsmateriale oppbevares i samsvar med bokføringslovens bestemmelser.

§ 16-11 annet punktum skal lyde:

Er beløpet så lite at en etterutlodning ville *medføre* uforholdsmessig ulempe eller kostnad, kan styret i stedet anvende det til veldedige, humanitære eller miljømessige formål.

§ 16-12 første ledd annet punktum skal lyde:

Overfor slik kreditor hefter dessuten *styrets* medlemmer solidarisk uten begrensning, hvis det ikke godtgjøres at de har opptrådt med tilbørlig aktsomhet.

§ 16-13 tredje ledd skal lyde:

(3) Omgjøringen av en beslutning om *oppløsning* skal straks meldes til Foretaksregisteret.

§ 16-14 annet ledd første punktum skal lyde:

Styret skal gis anledning til å uttale seg før avgjørelsen treffes.

III

I lov 21. juni 1985 nr. 78 om registrering av foretak gjøres følgende endringer:

§ 3-1 første ledd nr. 3 skal lyde:

3. Selskapets *forretningskontor i riket*.

§ 9-2 første ledd skal lyde:

Den som har fått melding i samsvar med § 5-3 første ledd, kan ikke reise søksmål om registerførerens vedtak uten å ha nyttet sin rett til å klage over vedtaket etter § 9-1 og klage er avgjort av departementet. *Forvaltningsloven § 27 tredje ledd og § 27 b* får tilsvarende anvendelse.

IV

I lov 21. juni 1985 nr. 83 om ansvarlige selskaper og kommandittselskaper gjøres følgende endringer:

§ 1-5 første ledd skal lyde:

(1) Hvis ikke noe annet følger av loven her, kan selskapet bruke elektronisk kommunikasjon når det skal gi meldinger, varsler, informasjon, dokumenter, underretninger og *liknende* etter denne loven til en deltaker, dersom deltakeren uttrykkelig har godtatt dette.

§ 2-28 skal lyde:

Når ikke annet er avtalt kan selskapsandel bare gå over til ny eier med samtykke fra alle de øvrige deltakere. Som vilkår for samtykke kan deltakerne kreve sikkerhet for selskapets rettigheter etter *skattebetalingsloven § 16-1 tredje ledd*.

§ 2-34 annet ledd skal lyde:

(2) Som vilkår for utbetaling etter første ledd kan selskapet og de øvrige deltakere kreve sikkerhet for selskapets rettigheter etter *skattebetalingsloven § 16-1 tredje ledd*.

V

I lov 1. april 2005 nr. 14 om europeiske selskaper ved gjennomføring av EØS-avtalen vedlegg XXII nr. 10a (rådsforordning (EF) nr. 2157/2001) gjøres følgende endringer:

§ 2 annet ledd annet punktum skal lyde:

Kongen kan også gi forskrift om ledelsesorganene i europeiske selskaper som driver virksomhet etter *finansforetaksloven*, og kan i en slik forskrift gjøre unntak fra bestemmelser i *loven* i den utstrekning dette innebærer nødvendige tilpasninger til SE-forordningen og direktivet om arbeidstakernes innflytelse nevnt i forordningen artikkel 1 nr. 4.

§ 7 annet ledd tredje punktum skal lyde:

For selskaper som driver virksomhet som faller inn under de lover som er nevnt i bokstav a og b, gjelder i tillegg krav om godkjennelse eller tillatelse etter følgende bestemmelser:

- a) *finansforetaksloven § 12-1*,
- b) *verdipapirhandelloven § 11-4*.

VI

I lov 23. mai 2003 nr. 35 om visse sider av elektronisk handel og andre informasjonssamfunnstjenester gjøres følgende endringer:

§ 2 bokstav b skal lyde:

- b) behandling av personopplysninger etter personopplysningsloven med *forskrifter*, ekomloven med *forskrifter* og *lov 9. september 2016 nr. 80 om reservasjonssystemer for flyreiser mv.*,

§ 6 bokstav g og h skal lyde:

- g) markedsføring av andeler i verdipapirfond, jf. *verdipapirfondloven*,
- h) utstedelse av elektroniske penger av en institusjon som går inn under et unntak gitt i medhold av *finansforetaksloven § 2-10 fjerde ledd*, og

Ny § 21 skal lyde:

§ 21. *Ikrafttredelse*
Loven trer i kraft 1. juli 2003.

VII

I lov 16. juni 2017 nr. 71 om endringer i aksjelovgivningen mv. (modernisering og forenkling) oppheves i del I nye nr. 1 og 2 i aksjeloven § 7-6 annet ledd annet punktum.

VIII

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelser til forskjellig tid.
2. Departementet kan gi nærmere overgangsbestemmelser.

Oslo, i næringskomiteen, den 22. november 2018

Geir Pollestad

leder

Morten Ørsal Johansen

ordfører

